

№ 255.

Kalendarzyk tygodniowy:

Sr. św. Leonarda W.
Czw. św. Nikandra M.
Piąt. św. Gotfryda,
Sob. św. Teodora,
Niedz. Opieki NMP.
Pon. św. Marcina B.
Wt. św. Marcina P.

Wschód sł. godz. 7 m. 05
Zachód sł. godz. 4 m. 21
Dług. dnia godz. 9 m. 16
Ubyło „ godz. 7 m. 28

GENA PRENUMERATY:

W ŁÓDZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 70

Zagranicą:

Miesięcznie rb. 1 kop. 10

Redakcja

w Łodzi

ul. Przejazd № 8.

Telefona № 593.

ROZWÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, społeczny i literacki, ilustrowany.

Sroda, dnia 6 listopada 1912 r.

Kantory własny w Warszawie, ul. Hoża № 32; w Pabianicach u p. Teodora Minke;
w Zgierzu, w aptece p. Patka.

CENY OGŁOSZEN: Nadesłane przed tekstem 50 kop. za wiersz petitowy. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelony lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1¹/₂ kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rab. od tysiąca egzemplarzy. Artykuły bez oznaczenia honoraryum Redakcja uważa za bezpłatne: rękopisów drobnych nie zwraca. Ogłoszenia w tekście 1 rab. za wiersz petitowy. Ogłoszenia, których terminy przypadają w dni świąteczne, drukujemy w przed dzień święta lub po święcie.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 1—2-jej po południu.

Teatr „SCALA”

Telefon 15-04.—Ul. Cegielniana № 18.

Pierwszorządny teatr Rozmaitości dla rodzin. Najpiękniejszy Teatr w Królestwie Polskiem. Dostępny każdemu.

Obrzymi, wielce interesujący program, pełen zmian, przyjęty obrzymimi oklaskami „Leygthons”, cudu na wysurze wilczków policyjnych, oraz 2 wspaniałe sceny w kinematografie. 12 o północy! Artystyczne wleczoory śmiechu na sali Chat-noir w teatrze „Scala” pod kier. artystycznym Henryka Sternegga. Wszystkie nowości se-zonu. Pierwszorządna restauracja.

ze swoim nowym repertuarem i 12 pierwszorędn. atrakcyi m. in. „The globe” skoki i niebywała treść. Tylko kilka dni Prof. Levator, 12 o północy! Artystyczne wleczoory śmiechu na sali Chat-noir w teatrze „Scala” pod kier. artystycznym Henryka Sternegga. Wszystkie nowości se-zonu. Pierwszorządna restauracja.

APTEKA

O. GESSNERA

w Łodzi

Cegielniana Nr. 64.

Emulsję tranową

POLECA

z fosforem i lecytyną, używaną z bardzo dobrym skutkiem ZAMIĄST TRANU, przy objawach skrofulicznych, angielskiej chorobie, wycieńczeniu i t. p. 4032

WYROBU

APTEKI

E. GESSNERA

w Warszawie

Aleje Jerozolimskie 27.

Teatr Popularny

przy ul. Konstantynowskiej 16.

Dziś we środę
Jutro

„Maż o dwóch żonach” komedia w 5-ach aktach z francuskiego.
„Dziady” A. Mickiewicza.

komedia w 5-ach aktach z francuskiego.

Lecznica chorób skórnych i wenerycznych

D-rów Falka, Golca i Jelnickiego

ulica Wólczajska № 36. — Telefonu 14-81.

Dla chorych stałych (oddzielne pokoje i ogólna sala) i przychodni. (Porada 60 kop.—Godz. przyjęć od 8—9 rano, 11¹/₂—1¹/₂ w południe i 7¹/₂—8¹/₂ wieczorem, w niedzielę i święta od 8—10 rano i od 12¹/₂—1¹/₂ po południu. — Badanie Roentgen, leczenie światłem i elektrycznością. — Badanie krwi przy syfilisie. 341

Więc przede wszystkim osłabić politycznie Rosję, nie pozwalając jej na żaden sukces na Bałkanach. Jeżeli ona pogodzi się z tem, wojny nie będzie, ale powaga tró przymierza wogóle, a Austro-Węgier w szczególności niesłychanie wzrośnie.

Jeżeli zaś Rosya nie pozwoli sobie związać rąk — casus belli — gotowe.

Im bardziej zbliża się koniec wojny bałkańskiej, tem większe jest niebezpieczeństwo zawikłań dla Austrii, której przyszły stosunek do państw bałkańskich stanowi troskę nietylko dyplomacyi austriackiej, ale i jej ludów.

Serbowie zdobyli orężem nietylko Kossowe Pole i dolinę wardarską, ale i sandzak Nowobazarski, zagwarantowany Austrii w traktacie berlińskim a zwrócony Turcyi tylko chwilowo. Zgoda Austrii na formułkę Poincarego równałaby się uznaniu nowego, stworzonego przez Serbię stanu posiadania, tworzącego właśnie źródło przyszłych niebezpieczeństw i zawikłań.

Z drugiej strony występuje na scenę Rumunia, z Austrią złączona ścisłą przyjaźnią, a jak niektórzy twierdzą, nawet konwencyą wojskową.

Rumunia nie chciała przyłączyć się do Związku bałkańskiego, zbyt była pewną zwycięstwa Turcyi. Zwycięstwa wojsk państw skonde-derowanych, a głównie Bułgaryi i widoki znacznego rozszerzenia terytorium tego państwa zaniepokoiły rząd rumuński.

Rumunia zaczęła mobilizować armię. Tworzy to nowe źródło zawikłań.

Jednym słowem sytuacja międzynarodowa w chwili obecnej jest barazo poważna.

Gdyby wybuchła wojna i Rosya zmuszoną była wystąpić czynnie, Austriya wkroczy nietylko do sandzaku a może do Salonik, ale także na Wołyń i Podole. Tak przynajmniej utrzymują niektóre dzienniki zagraniczne, powołując się na plan obmyślony podobno oddawna, bo

jeszcze w roku 1908, podczas aneksyi Bośni i Hercegowiny.

Na zasadzie tego planu Niemcy zajęłyby znaczną część Królestwa Polskiego. Czy wywołałoby to wojnę wszechuropejską—przesądzać nie sposób, bo tróporozumienie nie wygląda na związek zbyt spójny. Anglia w sprawach bałkańskich chce zostać na uboczu, Francya zaś bez poparcia czynnego swej sojuszniczki prawdopodobnie sama nie wystąpi.

Wojna toczona na naszych ziemiach może nas kosztować bardzo drogo. To też powinniśmy gorąco pragnąć pokoju i zachować większą niż kiedykolwiek rozwagę.

St.

Minister Sazonow o położeniu obecnem.

Korespondent petersb. „Russk. Słowa” miał z ministrem Sazonowem następującą rozmowę, którą roztelegrafowano do dzienników niemieckich w Berlinie i Wiedniu, jako wynurzenia wielkiej doniosłości politycznej.

— Wielkie mocarstwa—mówił p. Sazonow—jeszcze przed wojną zgodziły się pomiędzy sobą na to, żeby nie pozwolić na żadne powiększenie terytorjów państw bałkańskich, pod tym warunkiem, że wszystkie wielkie mocarstwa wezmą w swoje ręce przeprowadzenie w Turcyi europejskiej wszystkich koniecznych i zasadniczo obmyślanych przez nie reform.

Postanowienie niedopuszczenia do zmiany terytorjalnego „status quo” w Turcyi europejskiej było przyjęte przez wszystkie wielkie mocarstwa razem. Nażadne z mocarstw w szczególności nie włożono obowiązku czynnego przeszkodzenia powiększeniu terytorjów państw bałkańskich. Dlatego też, gdyby stało się koniecznem realnie przeszkodzić jakiemu państwu bałkańskiemu w zatrzymaniu cudzego terytorjum, mocarstwa musiałyby dochodzić ze sobą do porozumienia poszczególnie i osobno.

„Zwycięstwa związkowców bałkańskich—mówił dalej minister—stworzyły oczywiście takie nowe położenie, z którym trzeba się liczyć. Zwycięstwa koalicyi bałkańskiej wniknęły głęboko w świadomość społeczeństw Europy—o tem świadczą prawie jednobrzmiące głosy całej prasy rosyjskiej i austriackiej. Miałeś pan, sądzę, sposobność przekonania się, że prasa austriacka nie tworzy w tym wypadku jakiegos wyjątku.”

„Wobec mocnego postanowienia wszystkich

BRISE DE MAI
MUGUET ULTRA-PERSISTANT
ED. PINAUD. PARIS

2869

Sytuacja międzynarodowa.

W przeciągu niespełna miesiąca wszystkie dotychczasowe formułki dyplomatyczne zostały obalone, a usiłowania dyplomatów o wynalezienie formułki pokojowej, na którą zgodziły by się wszystkie mocarstwa, jak dotychczas nie rokuja powodzenia.

Propozycya Poincarego, zmiierzająca do deklaracyi ze strony Austrii zupełnej bezinteresowności na Bałkanach, spotkała się ze stanowczą odmową. Niemcy oficjalnie podobno zapewniły Austrię o gotowości poparcia jej na wypadek wojny. Na granicy zachodniej prusacy gromadzą siły wojenne. To najważniejsze. Wolno bowiem przypuszczać, że nie mogą powstrzymać wypadków, uradzono w Berlinie wyciągnąć z sytuacji obecnej wszystko, co się da.

moocarstw europejskich, aby działać w stosunku do konfliktu bałkańskiego w zupełnej zgodzie, solidarnie i wspólnie, wątpię, czy byłoby na miejscu pojedyncze wystąpienie jakiegokolwiek mocarstwa z oświadczeniem, że formuła zachowania terytoryturalnej nietykalności Turcji europejskiej przeżyła się i utraciła teraz swoje poprzednie znaczenie i jest zatem praktycznie niemożliwą do zastosowania i nieużyteczną. W każdym razie nie ulega wątpliwości, że wszystkie wielkie mocarstwa dowiodły pragnienia wspólnego działania i że zanadto poważne interesy skłaniają je, według mnie, do nieusuwania się też na przyszłość od tej linii postępowania.

Opinia publiczna Europy i Rosji odnosi się do zwycięstw państw bałkańskich z bezsprzeczną sympatją. Ale rządy nie mogą się kierować samą sympatją. One mają obowiązki, o których im niewolno zapominać. Powikłane zadania ekonomiczne i polityczne, dziś się tworzące, nie mogą wielkim mocarstwom nie przyczyniać trosk poważnych. Sprawy przyszłości w równej mierze przykuwają uwagę wszystkich gabinetów, niezależnie od tego lub owego ugrupowania. Ścisły kontakt pomiędzy nimi nie ustaje.

„Niema wątpliwości, że taki solidarny sposób postępowania wszystkich wielkich mocarstw jak można najlepszą stanowi poręką pokoju ogólnieuropejskiego i zapobiega obecnie różnicom zdań pomiędzy pojedynczymi państwami. Niemożna mówić o jakiegokolwiek osobnej polityce mocarstw trójporozumienia lub trójprzymierza, przeciwstawiającej się polityce ogólnieuropejskiej”.

Dalej p. Sazonow chwalił lojalną postawę Rumunii, dodając, że „w każdym razie państwa bałkańskie muszą się liczyć z Rumunią jako z ważnym czynnikiem politycznym. Nie liczyć się z tem byłoby lekkomyślnością, której niema powodu przypuszczać”.

„Krająca pogłoska, jakoby Austria lada chwila miała zająć sandżak Nowobazarski, niema podstawy. Niepodobna nie załować, że część naszej prasy wypowiadała bezpodstawne podejrzenia pod adresem sąsiedniej monarchii. Widzi pan sam, jak dalece te podejrzenia mało się zgadzają z rzeczywistością”.

Wmieszanie się mocarstw do wojny może się odbyć, oczywiście, za ogólną zgodą. Bez wtrącenia się mocarstw europejskich do likwidacji wojny sprawa się zapewne nie obejdzie.

Niepodobna obecnie zaprzeczać faktu, że wojna bałkańska jest faktycznie zlokalizowana”.

Minister zakończył stwierdzeniem, że Turcja nie zrobiła jeszcze żadnego oświadczenia co do swego stanowiska wobec mocarstw, wreszcie rzekł:

„Jakikolwiek byłby wynik wojny, minimum jej wyników — to reformy, na których wprowadzenie przy dostatecznych rekojmjach zgodzili się wszystkie mocarstwa — ale nie można już mówić o powrocie do stanu dawnego”.

Minister Sazonow miał również rozmowę ze współpracownikiem „Birż. Wied.”. Rozmowa ta jest niemiędlonie komentowaną.

— W samym Wiedniu — mówił między innymi p. Sazonow — można zauważyć wobec zwycięstw bułgarsko-serbskich chłodniejszą ocenę stanu rzeczy. Na pierwszy plan występują ekonomiczne interesy Austro-Węgier, których istotnie nikt nie zaprzeczy. Te interesy mogą być całkowicie zaspokojone bez szkody dla słowian, również jak mogą być załatwione słuszne sprawy innych wielkich mocarstw.

Ze Rosya jest usposobiona pokojowo — to jeszcze wcale nie znaczy, żeby była pokojową za wszelką cenę — oto drugie ważne zdanie ministra Sazonowa do współpracownika „Birż. Wied.”

„Reichspost” wiedeńska odpowiedziała na wywody powyższe dyplomaty rosyjskiego namiętnym artykułem.

Przepisy o dniach kwiatka.

Gubernator piotrkowski ogłosił nowe przepisy, wydane przez ministra spraw wewnętrznych, dotyczące porządku wydawania pozwoleń na urządzenie „Dnia kwiatka” na cele dobroczynne. Przepisy te zawierają między innymi następujące warunki:

Sprzedaż kwiatów może być pozwolona danej instytucji jedynie raz na rok i na potrzeby przewidziane w ustawie instytucji.

Prośbę o pozwolenie przesyła się do gubernatora z dołączeniem wzoru przedmiotu zaprojektowanego do sprzedaży.

W prośbie winno być wyłuszczone: na jaki cel zbierają się fundusze, ilu kwestarzy, ile rozdanych skarbonek, gdzie, kiedy i pod czym dozorem i w jakich warunkach odbywać się będzie sprzedaż, a także, gdzie kwestarze powinni złożyć zebrane pieniądze.

Składki ze sprzedaży kwiatka nie mogą stanowić dochodu stałego danej instytucji, ale jedynie zbierane być mogą na cel określony. Przy wydaniu pozwolenia brane są pod uwagę przeciąg działalności instytucji i jej położenie materialne.

O wydanem pozwoleniu ogłasza się w gazecie urzędowej na koszt instytucji.

Składki winny być przyjmowane do puszek numerowanych, z pieczęcią instytucji; puszki mają być tak urządzone, aby pieniążek wpuszczony przez otwór w puszkę, nie mógł być wyjęty, lub wytrząśnięty przez ten sam otwór.

Każdy kwestarz winien posiadać zaświadczenie policyjny i okazywać je na żądanie policyjny i ofiarodawcy. Przy prośbie winny być przedstawione przygotowane blankiety policyjne w ilości stosownej do liczby kwestarzy.

Niedopuszczalne jest czepianie się kwestarzy przechodniów na ulicach i wogóle wymaganie ofiar, a także odwiedzanie biur, szkół, mieszkań prywatnych i t. p. bez pozwolenia zwierzchników danych lokali.

Małoletnim i uczącej się młodzieży, nie mającej pozwolenia władzy szkolnej, kwestować niewolno.

Po ukończeniu kwesty puszki otwierane są w obecności przedstawiciela policyjny i o sumie ich zapisuje się do protokołu, podpisanego przez przedstawicieli instytucji i policyjny.

Zebrane sumy winny być niezwłocznie wniesione do jednej z instytucji kredytowych.

Sprawozdania o zebranych sumach i wydatkowaniu ich przesyłają się do gubernatora i ogłaszają się w gazetach rozpowszechnionych.

(e)

Jak ubiegłego roku, tak samo i w tym, dla prenumeratorów „Rozwoju” zostanie wydany **bezpłatny**

Kalendarz „Rozwoju”

Ogłoszenia do tego kalendarza przyjmuje administracja „Rozwoju” Przejazd 8, do dnia 20-go listopada.

Adres (ósma część stronicy) kosztuje Rub. 3—
Strona za tekstem 20 rubli.

Prosimy o wczesne zamówienia ogłoszeń w kalendarzu.

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Wszewłada. Jutro Zytomira.

TEATR POLSKI. (Cegielniana nr. 65). Dziś „Gra serc” Kiedrzyńskiego. Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

— Jutro „Madame Mouton”. (Premiera). Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

TEATR POPULARNY A. Mielewskiego (Konstantynowska 16). Dziś „Maż o dwóch żonach”. Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

— Jutro „Dziady” Mickiewicza, Początek o g. 8 min. 15 wieczorem.

ZEBRANIE. Dziś posiedz. Sekcyi matematyczno-przyrodniczej przy Stow. naucz. chrz. (Konstantynowska 5) o godz. 8 wiecz.

CZYT. i BIBLIOTEKA TOW. KULTURY POLSK. czynna codziennie od godz. 6 do 9 wiecz.; w niedziele i święta od godz. 3 do 6 po poł.

CZYTELNIA PISM TOW. „WIEDZA” (Piotrkowska 103) otwarta od godz. 6 po poł. do 10 wieczorem, a w niedziele i święta od godz. 10 r. do 10 wieczorem.

BIBLIOTEKA STEBELSKICH (Mikołajewska 59) otwarta codziennie od g. 6 — 8 wiecz.; w niedziele i święta od 1—3 po poł.

MUZEUM NAUKI i SZTUKI (Piotrkowska nr. 91) otwarte codziennie od godz. 4 po poł. do 10 wiecz.

w niedziele i święta od godziny 12 w południe do 10 wieczorem.

KRONIKA.

(a) Z przemysłu. Fabrykanci łódzcy otrzymują w dalszym ciągu od swoich wojażerów coraz bardziej zatrważające wiadomości.

Według wiadomości otrzymanych z okręgu odeskiego, przewidywanych jest w niedalekiej przyszłości mnóstwo bankructw, głównie wśród handlujących manufakturą i wyrobami galanterijnymi. W sezonie ubiegłym, jak wiadomo, fabrykanci łódzcy ponieśli znaczne straty skutkiem zawieszenia wypłat przez odeskich kupców.

O następnych bankructwach — zdaniem wojażerów — nie może być mowy. Kupcy odescy odczuwają bardzo brak pieniędzy, gdyż banki ograniczyły wszystkim kredyt. Bez funduszy obrotowych kupcom trudno jest pokrywać terminowe zobowiązania, a ta okoliczność pociąga za sobą zwiększającą się liczbę protestowanych weksli.

W tem właśnie szukać należy przyczyny, dla czego wojażerowie łódzcy przyjmują tak mało obstalunków w Odesie.

Mimo chęci zarobku przy zawieraniu umów na dostawę towarów — wojażerowie zmuszeni są powstrzymać się od przyjmowania obstalunków.

(a) Bawełna. Komitet bawełniany przy giełdzie moskiewskiej zakomunikował Łódzkiemu komitetowi giełdowemu dane statystyczne, dotyczące zapasów bawełny, znajdujących się u sprzedawców na składach w Moskwie i w drodze po dzień 14 października r. b. Według biuletynu tego na składach w Moskwie znajdowało się bawełny z nasion amerykańskich sprzedanej 6419 bel, niesprzedanej 32,118 bel, z nasion miejscowych — sprzedanej 450 bel, niesprzedanej 6403 bele. Ogółem na składach w Moskwie bawełny z nasion amerykańskich i miejscowych 45,390 bel. W drodze dla okręgu moskiewskiego: bawełny z nasion amerykańskich niesprzedanej 5456 bel; z nasion miejscowych—900 bel. Ogółem w drodze amerykańskiej miejscowej bawełny 6356 bel. Ogólna suma zapasów bawełny na składzie w Moskwie i w drodze niesprzedanej 44877 bel, sprzedanej 6869 bel., czyli razem 51746 bel. Na 25 firm handlujących bawełną, do których zwrócono się po informację — nadeszło odpowiedź 14.

Według otrzymanych po dzień 14 października r. b. odpowiedzi od 49 fabryk okręgu centralnego (nie odpowiedziało 21 fabryk) dane statystyczne dotyczące bawełny, znajdującej się na składach fabrycznych, przedstawiają się jak następuje: bawełny rosyjskiej z nasion amerykańskich — 188938 bel; bawełny rosyjskiej z nasion miejscowych i perskiej—24571 bel; bawełny amerykańskiej 32260; egipskiej—9381, różnej 628 bel, razem 255778 bel.

(a) W sprawie kupców kijowskich. W tych dniach odbyła się wspólna narada urzędu starszych zgromadzenia kupców m. Łodzi, łódzkiego komitetu handlu i przemysłu i komitetu giełdowego, — w celu rozważenia referatu delegatów kupców I-ej gildy w Kijowie. W myśl okólnika odnośnych władz — kupcom żydom grozi w Kijowie wysiedlenie z pewnych rewirów w których przez szereg lat prowadzą swoje przedsiębiorstwa handlowe, nadto kupcom tym grozi konfiskata towarów.

Ze względu na to, że wykonanie tego okólnika zrujnowałoby do szczytu przeszło 200 przedsiębiorstw handlowych, wśród których znajdują się firmy o milionowych obrotach, więc ruina ta odbiłaby się niechybnie na fabrykantach łódzkich, dla których m. Kijów stanowi ważne ognisko handlowe, — zebrani postanowili podjąć u władz wyższych usilne starania, mające na celu cofnięcie powyższego rozporządzenia.

(e) Nowe spółki przemysłowo-handlowe. Sąd okręgowy piotrkowski ogłosił akty rejentalne o zawarciu następujących nowych spółek handlowych i przemysłowych w Łodzi:

1) przed rejentem Trojanowskim zawiazane zostało Towarzystwo komandytowe telefonów prywatnych pod firmą „H. Dyllion i S-ka” w celu sprzedaży i instalacji aparatów telefonicznych. Termin spółki 10 lat 4 mies. Kapitał za-

kładowy 50 tys. rubli. Na czele Towarzystwa stoi inżynier Henryk Dyllon.

2) przed tymże rejentem — Towarzystwo komandytowe pod firmą „Kahan i S-ka“ na czele z Herszem Gedalą Kahanem, w celu prowadzenia magazynu obuwia. Termin spółki trzechletni, kapitał zakładowy 2 tys. rubli.

3) aktem prywatnym zawarta została spółka pomiędzy Herszem Lwem i Szlamą Janowskim pod firmą „Lew i Janowski“ w celu prowadzenia towarów na prawach komisyjnych.

Kapitał zakładowy 10 tys. rubli.

(e) **Rozwiązanie spółki.** Sąd okręgowy piotrkowski ogłosił akt zawarty przed rejentem Nieznańskim o rozwiązaniu spółki pomiędzy p. Janem Keglem i p. Alfonsem Lamprechtem — fabryki maszyn dla obróbki drzewa.

Fabryka ta przeszła na własność p. Kegla.

(e) **Posiedzenie w magistracie.** Wczoraj o g. 6 wieczorem, w magistracie miejscowym odbyło się posiedzenie zarządu miejskiego pod przewodnictwem prezydenta miasta, rz. r. st. Pieńkowskiego.

Omawiano sprawę wynajęcia koszar dla miejskiej straży ogniowej. Kontrakt dzierżawny obecnej siedziby straży ogniowej kończy się 1 kwietnia roku przyszłego. Właściciel tej nieruchomości zażądał przy przedłużeniu kontraktu podwyższenia komornego o 3,000 rb. rocznie, wobec czego zarząd miejski zmuszony jest poszukać innej siedziby, ponieważ na podwyżkę taką nie zgodził się i gubernator piotrkowski. Wprawdzie zaprojektowano już budowę koszar specjalnych dla straży na jednym z placów miejskich, lecz plany nie zostały jeszcze sporządzone i o budowie przed ukończeniem kontraktu myśleć nawet nie można. Po naradzie zarząd miejski postanowił odbyć w dniu dzisiejszym drugie specjalne posiedzenie w tej sprawie z udziałem policmajstra miasta.

Drugą sprawą na posiedzeniu było rozpatrzenie kosztorysu na budowę ogrodzenia okalającego ogród miejski Staszica przy ul. Dzielnej. Według kosztorysu ogrodzenie ma być żelazne na murowanych fundamentach, a koszt jego obliczono na 28,000 rb. Zarząd miejski kosztorys ten zaakceptował i uchwalił przedstawić go władzy wyższej do zatwierdzenia, projektując oddanie robót przedsiębiorcy drogą licytacji.

(e) **Zaginiony plac miejski.** Między innymi, w swoim czasie, miasto nasze posiadało plac za miastem, położony pomiędzy przedłużeniami ulic Średniej i Brzezińskiej, który oddał w użytkowanie czyszcicielowi miejskiemu.

Z chwilą opuszczenia tego placu przez czyszciciela, z ramienia zarządu miejskiego nikt absolutnie nie zainteresował się tą nieruchomością miejską i zupełnie o niej zapomniano.

Dopiero wczoraj, na posiedzeniu zarządu miejskiego, jeden z radnych miejskich poruszył sprawę własności rzeczoności placu, oświadczając, że plac ten zaginął na powierzchni pomiędzy placami sąsiednimi i że włączony został do posesji prywatnej, która przed kilku dniami została sprzedana innemu właścicielowi.

Zarząd miejski wobec tego postanowił zająć się odszukaniem zaginionego placu miejskiego. Podobno nie pierwszy plac miejski zginął w ten sposób, na wielu bowiem placach miasto nie jest zahypotekowane.

(a) **Sprawy pocztowe.** Tutejszy oddział pocztowy otrzymał zawiadomienie, że na skutek zmiany § 878 część 1-sza postanowień dotyczących operacji pocztowych przekazano naczelnikom poczt i telegrafów prawo decyzji co do wydawania wynagrodzenia za utratę, uszkodzenie i niedostarczenie przesyłek pocztowych, oraz za stratę sum przekazowych i zaliczeń do wysokości 50 rub. od każdej oddzielnej przesyłki. Wydawanie wynagrodzenia jak również zwrot sum ponad 50 rubli od każdej przesyłki dokonywane jest z decyzji naczelnika głównego zarządu poczt i telegrafów. Postanowienie to obowiązywać zacznie z dniem 14 stycznia 1913 roku.

(h) **Przyszłość.** W niedzielę odbyło się zebranie członków Towarzystwa „Przyszłość“. W dyskusji o stosunku prasy do kwestii alkoholizmu, wskazano czasopismo, wychodzące w Ostrowiu (Księstwo Poznańskie) podające bardzo szczegółowe wiadomości z ruchu przeciwalkoholicznego dla informacji prasy polskiej we wszystkich trzech zaborach.

Prasa mimo potęgowanego użycia alkoholu w Łodzi, mało korzysta z tego materiału, a zapewne chętnieby z niego korzystała, gdyby owe wiadomości były jej nadsyłane. Z tego powodu postanowiono zwrócić się z prośbą do redakcji „Wiadomości“, by swój miesięcznik stale nadsyłała tutejszym redakcyom. Postanowiono uczynić zadość prośbie Komitetu wystawy antyalkoholycznej w Inowrocławiu i wysłać mu dane statystyczne o Łodzi i okolicy, oraz wszelakie broszury, karty itd. używane przez tutejsze tow. „Przyszłość“.

Kursy wieczorne uchwalono otworzyć, z chwilą otwarcia własnego lokalu.

Poruszono sprawę korzystania z ulgowych biletów do teatru popularnego. Kwestya ta jednak może być rozstrzygnięta, dopiero po porozumieniu się z członkami towarzystwa.

Obszernie omawiano kwestye, czy nędza wynika wskutek pijaństwa, czy też alkoholizm istnieje skutkiem nędzy. Zgodzono się, że na nędzę składają się i inne czynniki, lecz wstrzeźliwość od trunków łagodzi nędzę w znacznej mierze.

(a) **Zawieszenie wypłat.** Według „Komersanta“ zawiesiły wypłaty następujące firmy manufaktura: w Kijowie „J. M. Godik“ Pasywa wynoszą 50,000 rubli. Przedsiębiorstwo jest zamknięte. Ucierpieli wyłącznie fabrykanci łódzcy, tomaszowscy i białostoccy; w Michajłowce „B. J. Lewin“ — pasywa sięgają sumy 20,000 rubli.

(h) **Rewizja sklepów rzeźniczkich.** Od pewnego czasu komisya sanitarna dokonywała rewizyj tych tylko sklepów i warsztatów rzeźniczkich, których właściciele o to proszą. Jednakże stosowanie takiego systemu rozciągnęłoby czynność rewidentów conajmniej na 2 lub 3 lata. Z tego względu komisya postanowiła zwrócić się do policmajstra m. Łodzi o zarządzenie, aby w przeciągu 2 tygodni uporządkowano wszystkie sklepy i warszaty rzeźniczkic; wtedy komisya sanitarna będzie dokonywała rewizyj porządkowo, sklep za sklepem. Wczoraj komisya dokonała rewizyj w 7 sklepach i warsztatach, i uznała że 4 z nich znajdują się w zupełnym porządku.

(a) **Z kolei warsz. wiedeńskiej.** Dyrekcyja kolei wiedeńskiej, wystosowała do naczelnika poszczególnych wydziałów okólnik, zalecający przyjmowanie na urzędników kolei tylko takie osoby, które posiadają wykształcenie średnie lub wyższe. Wynagrodzenie osób z wykształceniem średnim w pierwszym roku służby, wynosić ma 600 rubli rocznie, wynagrodzenie osób posiadających wykształcenie wyższe—800 rb. Po roku, o ile osoby nowoprzyjęte nie otrzymają miejsc etatowych, mają być usuwane, o ile zaś dostaną etat, to wynagrodzenie osób z wykształceniem średnim podniesione być ma z 600 do 800 rubli, a wynagrodzenie osób z wykształceniem wyższym z 800 rb. 1080 rubli. W pierwszym roku pracy na kolei wszyscy ci świeżo przyjęci pracownicy powinni być dokładnie obznajmieni ze wszystkimi czynnościami sekcji tych wydziałów, w których pracują.

Od 1 stycznia r. b. do chwili obecnej opuściło kolej wiedeńską w związku ze skupem jej przeszło—658 osób.

(—) **Paszporty mężatek.** Senat rządzący wydał rozporządzenie, aby odnośne władze wydawały paszporty kobietom zamężnym, bez względu na to czy mąż daje swoje zezwolenie lub nie.

Do tego czasu z prawa posiadania oddzielnego paszportu bez woli męża, korzystały tylko włościanki, obecnie zaś mogą z niego korzystać kobiety zamężne każdego stanu.

(x) **Zebranie towarzyskie** w Stowarzyszeniu wzajemnej pomocy pracowników przemysłowo-handlowych gub. piotrkowskiej odbędzie się w nadchodzącą sobotę d. 9 b. m.

Zebranie odbędzie się w lokalu własnym Stowarzyszenia (Wólczańska № 23) o godz. 8-ej wieczorem. Po ukończeniu części artystycznej, na którą złożą się: śpiew, deklamacya i popis solowy na skrzypcach, odbędą się tańce.

Zaproszenia specjalne i zawiadomienia rozsyłane nie będą.

(x) **Zarząd 3-iej łódzkiej kasy pogrzebowej** zawiadamia, że w niedzielę dnia 10 b. m., o godzinie 2 po południu odbędzie się w trzecim terminie ogólne zebranie członków w lokalu przy ulicy Brzozowej № 13.

O liczne zebranie uprasza zarząd.

(e) **Nowe Tow. poż.-oszczędnościowe.** W dniu onegdajszym w lokalu przy ul. Głównej pod nr. 31 odbyło się zebranie organizacyjne członków nowozałożonego II rzemieślniczego Towarzystwa pożyczkowo-oszczędnościowego. Towarzystwo to zorganizowane zostało przez część członków I-go rzemieślniczego Towarzystwa pożyczkowo-oszczędnościowego, którzy wystąpili z Towarzystwa wskutek zaszych nieporozumień. Na zebraniu organizacyjnym dokonano wyborów członków zarządu, na których powołani zostali do zarządu pp.: A. Sarnecki, Franciszek Drojewski, Leon Beim, Józef Wagner, Stanisław Chmielecki; do rady zarządzającej: Różycki, Langę, Wereszczyński, Sikorski, Ostrowski i Spychała.

(e) **Wywóz trzody zagranicą w 1911 r.** Według urzędowych danych w roku ubiegłym przywieziono do Sosnowca z różnych miejscowości Cesarstwa 119466 sztuk trzody chlewnej; z liczby tej wysłano do Prus 104637 sztuk, reszta użyta została na potrzeby miejscowe.

W stosunku z rokiem 1910 w roku ubiegłym wysłano do Prus więcej o 3774 sztuki. Innych zwierząt wywieziono do Prus 10133 sztuki i do Austrii 634 konie. Ptactwa domowego wywieziono do Prus: gęsi 22800, innego 17452 sztuki.

(x) **„Rocznik Gebethnera i Wolfa** opracowany pod kierunkiem redakcyi „Tygodnika ilustrowanego“ opuścił prasę.

Jest to kalendarz encyklopedyczny na rok 1913. Książkę tę ozdabia 200 ilustracyj, a na wstępie umieszczony jest portret Prusa, którego życiorys, wyśmienicie charakteryzujący tego pisarza, jako człowieka, publicystę i twórcę napisał Jan Lorentowicz.

Pozatem wiele statystycznych danych rozwoju umysłowego i ekonomicznego w Królestwie polskiem. W ogóle „Rocznik“ jest bardzo starannie zrobiony, więc jako pożyteczne wydawnictwo polecić musimy.

(e) **Brak dorożek.** Pociągami kolei Kaliskiej, przychodzącymi o godz. 6-ej wieczorem od strony Warszawy, przyjeżdża zwykle wielu kupców z Cesarstwa, korzystających z bezpośredniej komunikacyi koleją szerokotorową.

Tymczasem, w dniu niedzielne i świąteczne, gdy ruch w mieście dorożkami jest ożywiony, przy pociągach tych niema wcale dorożek na stacyi Łódź-kaliska i pasażerowie, przybywający z dalekich stron do obcego miasta, znajdują się nieraz w krytycznym położeniu. Niekiedy godzinami wyczekiwać oni muszą na przybycie dorożki z miasta, lub brać przewodnika i udawać się pieszo do przystanku tramwajowego, oddalonego kawał drogi.

Być może, że zły stan bruku na ulicy Karolewskiej odstrasza dorożkarzy do odbywania kursów na stacyę kolei Kaliskiej, w każdym jednak razie dorożki winny oczekiwać przybycia pociągu nietylko w dniu powszednie.

(e) **Spadki.** Łódzki wydział hipoteczny przy sądzie pokoju XIII rewiru m. Łodzi otworzył postępowanie spadkowe po następujących zmarłych mieszkańcach Łodzi: 1) Janie Cymiermanie właścicielu nieruchomości nr. 557 i 558a; 2) Heronimie Gejder, współwłaścicielu nieruchomości w Konstantynowie; 3) Oskarze Daligu, właścicielu sumy hipotecznej; 4) Otto-Frydrychu Pokrant właścicielu sumy hipotecznej; 5) Ferdynandzie Pecolt właścicielu kaucyi hipotecznej; 6) Aronie-Mordce Rychterze, właścicielu sumy hipotecznej; 7) Joselu-Urjaszu Szlossbergu, właścicielu kilku nieruchomości i różnych sum hipotecznych; 8) Henryku-Karolu Zemanie, właścicielu sumy hipotecznej; 9) Taubie-Hindzie Pawłowicz, współwłaścicielce nieruchomości nr. 164—165; 10) Gerszonie Rotbergu, właścicielu nieruchomości nr. 793h w Łodzi.

(x) **Śnieg.** Doniosły nam depesze, że na Ukrainie przy 16-tu stopniach mrozu usłała się sanna; również że wschodniej Galicyi dochodzą nas wieści, że panują tam mrozy, dochodzące do 15 stopni Celsjusza przy dużym opadzie śniegów.

W Łodzi od trzech dni śnieg padał z deszczem, a dziś w nocy przy lekkim mrozie ubielił chodniki i ulice. Dachy i drzewa od paru dni pokryte śniegiem.

(e) **Pogrzeb komisarza Mozela.** Wczoraj o godz. 3 po poł. wyruszył z cerkwi prawosławnej

przy ulicy Widzewskiej orszak pogrzebowy ze zwłokami ś. p. Włodzimierza Mozela. W orszaku wzięła udział deputacja od pułku, w którym dawniej służył ś. p. Moxel. Przed trumną członkowie policji nieśli kilkanaście wieńców. Podczas pogrzebu orkiestra wojskowa grała marsze żałobne.

(p) **Z tragedji życiowych.** W mieszkaniu własnym, przy ulicy Konstantynowskiej nr. 70, położonym w suterynie, otrął się wczoraj karbolem z powodu ryny 50-letni robotnik fabryczny, Józef P., pozostający od dłuższego czasu bez zajęcia. Lekarz Pogotowia zastał desperata w agonii, niebawem też nieszczęśliwy zmarł.

Po śmierci ojca, położenie rodziny, złożonej z matki i kilkorga dzieci, jest rozpaczliwe. Lekarz Pogotowia w mieszkaniu nie zastał prawie żadnych rzeczy, ponieważ — jak mu opowiadano — sprzedane już zostały na zaspokojenie najniezbędniejszych potrzeb.

(a) **Po walce z bandytami.** Zmarłego bandytę Józefa Piątka umieszczono w trupiarni szpitalnej, gdzie w tych dniach odbędzie się sekcja zwłok.

Piątek był silnie zbudowanym mężczyzną wysokiego wzrostu, blondyn, na ciele żadnych oznak nie posiadał.

Pierwszy postrzał otrzymał bandyta w brzuch lecz rana ta — zdaniem lekarzy — nie należała do śmiertelnych, druga kula mauzerowska trafiła Piątka w podbródek i przedziurawiwszy klatkę mózgową, wyszła tylną częścią głowy. Ta ostatnia rana była ciężka i spowodowała śmierć.

Mimo ciężkiego stanu, po dokonanej operacji, Piątek nie stracił przytomności i dawał odpowiedzi badającym go przedstawicielom władz sądowniczym oraz przybytemu umyślnie z Częstochowy pomocnikowi policmajstra.

Piątek podczas badania zachowywał się spokojnie i nie odmawiał udzielania wyjaśnień w sprawie spełnionych przez niego zbrojnych napadów.

Umieszczony w tejże trupiarni drugi bandyta, którego nazwiska dotąd nie ujawniono, miał wygląd robotnika. Ciemny szatyn, ubrany w garnitur szary marynarkowy, w niebieskiej koszuli, wzrostu średniego. Postrzelony został przez policję w głowę, gdy ścigany przez agentów policji, wbiegł do domu nr. 36 przy ulicy Rokicińskiej.

(x) **Przedstawienia dla młodzieży obrazów naukowych z objaśnieniami,** urządzane przez Towarzystwo „Wiedza” w „Odeonie”, odbędą się jutro i w piątek o godz. 4 po poł. Program bardzo ładny. Ceny miejsc 5 kop. i 10 kop., dla dorosłych 20 kop.

(x) **Teatr „Casino”** demonstruje dziś po raz ostatni wspaniały dramat według nieśmiertelnego utworu „Les Misérables” Wiktora Hugo „Nędzniczy”.

Obraz cieszy się olbrzymim powodzeniem. Jutro, w czwartek III i IV epoka, czyli dalszy ciąg dramatu „Nędzniczy”. Nadmienić należy, iż po raz pierwszy widzi się podobne arcydzieło sztuki kinematograficznej.

(g) **Walki atletów.** Od kilku dni odbywają się w teatrze „Urania”, przy ul. Cegielnianej nr. 34, walki zapasnicze pierwszorzędnych atletów. Między innymi występują: znany publiczności łódzkiej z dawnych występów Lurich, Solowiew z Petersburga, Ulbo, zdobywca II nagrody na igrzyskach olimpijskich w Sztokholmie, Weber, szampion-niemiec, Pierar de Colos, Mozes Stucki i w. i.

Walki te, prowadzone według wymaganych przepisów zapasniczych, rozpoczynają się codziennie o g. 8 wieczorem i cieszą się dużym powodzeniem. W każdym seansie występują do walki dwie pary.

Po ukończeniu zapasów, które nastąpi mniej więcej za dni 10, pierwszym pięciu zwycięzcom rozdane zostaną nagrody w postaci złotych i srebrnych żetonów, ponadto pierwszy zwycięzca otrzyma złoty pas z herbem Łodzi. Obowiązek sędzię w czasie zapasów pełni p. Pytlasiński.

(a) **Za falezowanie kielbasy.** Dokonana w laboratorium miejskim analiza z polecenia komisarza 3 cyrkułu policyjnego kielbasy z masarni Alfonsa Lejna (Średnia nr. 61) wykazała zafarbowanie aniliną dla nadania właściwej barwy.

Jak wiadomo, anilina szkodliwa jest dla zdrowia ludzkiego.

Lejn pociągnięty zostanie przez władze do odpowiedzialności sądowej.

(h) **Z cechów.** W niedzielę dnia 10 b. m. o godzinie 4 po południu przy ulicy Nawrot nr. 23 odbędzie się ogólne zebranie członków zgromadzenia majstrów tapicerskich.

— Tegoż dnia o godzinie 3 po południu, w lokalu cechu przy ulicy Juliusza nr. 22, odbędzie się ogólne zebranie członków zgromadzenia czeladników krawieckich.

— Dnia 11 b. m. w poniedziałek o godzinie 3 po południu w lokalu przy ulicy Juliusza nr. 22, odbędzie się ogólne zebranie członków zgromadzenia majstrów krawieckich.

(p) **Zamachy samobójcze.** W domu, przy ul. Południowej nr. 15, usiłowała wczoraj otrąć się kwasem siarczanym młoda nieznaną kobieta, lat około 17. W stanie nieprzytomnym i groźnym przewiózł ją lekarz Pogotowia do szpitala Poznańskich. Przyczyna rozpaczliwego kroku nieznana.

— Nocy dzisiejszej w mieszkaniu własnym, przy ul. Łowieckiej nr. 5, usiłowała się otrąć kwasem octowym 50-letnia Fr. Ł. Powód zamachu — niedza. Lekarz Pogotowia w stanie ciężkim przewiózł desperatkę do szpitala Aleksandra.

(e) **Z głodu i wyczerpania sił** zemlał wczoraj na ul. Cegielnianej 25-letni M. G., pozostający od pewnego czasu bez zajęcia i mieszkania. Nieszczęśliwym zaopiekowała się publiczność.

(e) **Okradzenie w obecności nieboszyczka.** Zamieszkała przy ul. Drewnowskiej pod nr. 42, była obywatelka ziemska, p. Marya Stolwerk, zawiadomiła policję śledczą, że pozostawiając w mieszkaniu nieboszyczka swą matkę, udała się do miasta, a gdy powróciła, zastała w mieszkaniu dwóch stróży: domu nr. 42 przy ul. Drewnowskiej Józefa Sokolunda i domu nr. 4 przy ul. Brzezińskiej Stanisława Kozłńskiego, oraz rzeczy porzucane w nieładzie. Gdy rozpatrzyła się bliżej, spostrzegła brak różnych rzeczy, wartości z górą 500 rb. Policja obydwóch wymienionych stróży aresztowała jako podejrzanych o popełnienie kradzieży.

(a) **Z fabryk zglerskich.** Zarząd tkalni mechanicznej Beniamina Szcarańskiego, przy ulicy Długiej nr. 59 w Zgierzu, zawiadomił swoich robotników, że z powodu braku obalunków, po upływie dwóch tygodni, fabryka zostanie zamknięta na czas nieograniczony.

W fabryce tej pracuje 11 robotników.

(a) **Napady bandyckie.** W lesie lućmierskim, położonym przy szosie łęczycyckiej, od pewnego czasu powtarzają się coraz częściej napady połączone z rabunkami. Z tego powodu podróżni, którzy zmuszeni są jechać tamtejszą nocą, drżą zarówno o posiadaną przy sobie gotówkę, jak i o zdrowie, gdyż bandyci nie tylko rabują, ale nadto prawie każdą z ofiar rabunku biją i kalcją nożami.

W ostatnich dniach dokonano tam znów zuchwałego napadu. Tym razem ofiarą napadu padł kupiec łęczycycki Ali Salamończyk, który wraz z synem Łajzorem powracał późnym wieczorem z Łodzi. Bandyci w liczbie dwóch, zatrzymali jadących w pobliżu wsi Emilia. Pobili ich kijami i poranili dotkliwie nożami, a następnie zrabowali im 150 rb. i zbiegli do lasu.

Według opowiadania Salamończyków, bandyci byli to mężczyźni średniego wzrostu w wieku lat 35 — 40, blondyni, odziani w krótkie białe kożuski, na nogach mieli długie buty; podczas napadu rozmawiali po rosyjsku.

Jak się zdaje, wszystkich napadów w lesie lućmierskim dokonywa jedna i ta sama banda rabusiów.

SZTUKA.

(x) **Teatr polski (Cegielniana 63).** Z kancelarii teatralnej komunikują nam.

Dziś „Gra serc” po cenach zwyczajnych. We czwartek premiera arcyciekawej lekkiej komedji w 3 aktach A. Sylwane i A. Monery p. t. „Madame Mouton” (Pani Bazar), obsadę której tworzą w głównych rolach panie: Czechowska, Leszko, oraz pp. Orliński, Leśniewski, Rydzewski, Woźniak i Wirski.

Arcyciekawa ta premiera obudziła duże zainteresowanie.

W piątek „Gra serc” — po cenach popularnych.

W sobotę o godz. 4 po południu „Zagiew”; wieczorem o godz. 8^{1/2}, na rzecz I Ochronki, po raz pierwszy komedya w 4 aktach Gabryela Dregelego t. t. „Dobrze skrojony frak”. Sztukę,

graną obecnie bez przerwy z dużym powodzeniem w Warszawie, reżyseruje p. Antoni Bednarczyk.

(x) **Teatr popularny.** Z kancelarii teatralnej komunikują nam:

Dziś we środę ukaże się arcywesoła komedya w 3 aktach z francuskiego „Maż o dwóch żonach”.

Jutro we czwartek „Dziady”, arcydzieło A. Mickiewicza.

W piątek wspaniała tragedia Szekspira „Król Lear”.

W sobotę po południu po cenach najniższych „Związek młodzieży” Ibsena w 5 aktach. Pełne próby odbywają się z wielkiego wodewilu p. t. „Pani majstrowa”, lokalizowana przez p. N. N. Sztuka ta pełna humoru i melodyjnych śpiewów wraz z aktualnymi kupletami daje charakterystyczne obrazy życia społecznego o sytuacjach krotocwilnych, nieopobawionych satyry ciętej w salonach bankiera, śpiewaczki i na maskaradzie.

(x) **Koncert d-rowej Liany Zawadzkiej.** Artystka śpiewaczka p. d-rowa Liana Zawadzka wystąpi dnia 11 b. m. w koncercie własnym, wraz ze współudziałem artystek teatru polskiego pani Ant. Sokolicz, panny Jar. Dobrowolskiej i wirtuoza skrzypka p. Józefa Ozimińskiego, znanego koncertmistrza warszawskiej filharmonii. Koncert ten ze wszech miar zasługuje na żywe zainteresowanie się szerszej publiczności.

Pani d-rowa Liana Zawadzka studia swe odbywała w Paryżu, gdzie niejednokrotnie miała sposobność brać udział w koncertach, jako też i w Londynie, gdzie publiczność angielską zaznajmiała z pieśniami polskimi.

Obecnie p. Liana Zawadzka zamieszkała w Łodzi w celach pedagogicznych i w krótkim czasie mieliśmy sposobność słyszeć uczenie jej w Tow. muzycznym im. Chopina.

Bilety wcześniej nabywać można w magazynie instrumentów muzycznych Friedberg i Koc (Piotrkowska nr. 90). Początek koncertu o godz. 8 i pół wiecz.

(x) **Z Domu Ludowego.** Zarząd Stow. robotników chrześcijańskich, urządzając w każdą niedzielę wieczorem przedstawienia teatralne po większej części treści ludowej, a grane przez kółko dramatyczne tegoż Stowarzyszenia pod reżyserią p. Orłowskiego, artyści teatru popularnego, nie szczędzi pracy i trudów, by przedstawienia te wypadły pod każdym względem jaknajlepiej.

Starania te oceniają też stali bywalcy i każdorazowo zapełniają dość obszerną salę Stowarzyszenia po brzegi, co miało miejsce i w ubiegłą niedzielę. Wystawione zostało „Popychadło” I. Szutkiewicza, sztuka mieszczkańska w 5-iu aktach.

Grano ją dosyć dobrze; na szczególniejsze wyróżnienie zasłużyli w pierwszym rzędzie panna Matusiakówna „Mańka-popychadło”; p. Michałowski w roli dzieciinnatego ojca Mańki, wreszcie pp.: Skibiór, Bartzak, Gortat i Kowalski, oraz panie: Zapłupska, Mertyn, Piotrowska, Krawczykówna i Kałużyńska.

Sztuka ta, ze względu na treść jak również i niezłą grę, niewątpliwie cieszyć się będzie przez dłuższy czas powodzeniem.

Z WARSZAWY.

* **Pięćdziesięciolecie kapłaństwa.**

Rzadką uroczystość 50-letnią nieprzerwanej pracy kapłańskiej, obchodził w dniu 4-ym b. m. ksiądz kanonik Stanisław Lipiński.

Liczne grono kapłanów z księdzem prałatem infułatem Brzeskim na czele, oraz parafianie, po mszy złotej i obrzędzie ściskania głów, składali wczoraj jubilatowi gorące życzenia długich jeszcze lat życia i zdrowia.

TELEGRAMY.

PETERSBURG, 5 listopada. (P.) Ogłoszono imienny ukaz Najwyższy do Senatu rządzącego: „Rozważywszy przedstawiony Nam specjal-

ny dziennik Rady Ministrów i zgadzając się z orzeczeniem Rady co do konieczności ogłoszenia części okręgów górniczych witymskiego i olekińskiego, a także wsi Witymu pow. kireńskiego gub. irkuckiej w stanie ochrony nadzwyczajnej, — rozkazujemy:

I) Ogłosić część okręgów wspomnianych, ograniczoną biegiem rzek Witymu i Leny i dalej wzdłuż granicy z obwodami jakuckim i zabajkalskim, a także wsi Witym pow. kireńskiego gub. irkuckiej w stanie ochrony nadzwyczajnej na 6 miesięcy lub do chwili wydania nowego prawa o stanach wyjątkowych jeśli prawo to wydane zostanie przed upływem terminu 6-iego miesiącznego:

II) Wprowadzić zarządzenie to telegraficznie. Senat rządzący nie zaniedba zarządzić odnośnych kroków celem wprowadzenia w wykonanie rozporządzenia niniejszego.

Na oryginale własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano:

„MIKOŁAJ“.

W Spale 28 października 1912 r.

Kontrasygnował prezes Rady Ministrów sekretarz stanu W. Kokowcow.

PETERSBURG, 5 listopada (P.). (Urzędowo). Biuletyn o stanie zdrowia Jego Cesarskiej Wysokości Cesarzowicy Następcy Tronu z dnia 5 listopada:

„Godz. 7 wieczór. Siły Jego Cesarskiej Wysokości Cesarzowicy Następcy Tronu w dalszym ciągu wracają, apetyt wzrasta, samopoczucie polepsza się. Ciężota rano wynosiła 37,0, w południe—37,1, wieczorem—37,3; puls rano 112, w południe — 116, wieczorem — 118. Podpisali: lejb-pedyatra Rauchfus, lejb-medyk Ew. Botkin, honorowy lejb-medyk S. Ostrogorski“.

KONSTANTYNOPOL, 5 listopada (wł.) Nowy ambasador w Wiedniu Hilmi-basza wiezie propozycję specjalnego sojuszu Turcyi z Austro-Węgrami, przyczem Turcyja przyrzekła odstąpić sandżak i specjalne koncesye handlowo-przemysłowe.

KONSTANTYNOPOL, 5 listopada (wł.) W Czataldża znajduje się nie więcej niż dwa bataliony Turków, reszta armii odcięta jest przez Bułgarów.

Rekoncesanse bułgarskie sa o 5 wiorst od Czataldża.

Pociąg Nazima-baszy ledwie zdążył uciec z Chadamkioj.

Armia jest zupełnie zdemoralizowana. Chleba niema. Żołnierze żują ziarna przenicy.

WIEDEN, 5 listopada (wł.) Eskadra austriacka odplynęła dzisiaj do Smyrny. Eskadra spotka tam okręty wojenne francuskie, odkomenderowane tam natychmiast po wyniku bitwy pod Lule Burgas.

MUSTAFA PASZA, 5 list.(wł.) Jak słyhać, bułgarom udało się odciąć Adrianopol od wodociągów. Poddania miasta spodziewać się należy lada dzień.

BIAŁOGROD, 5 listopada (wł.) Wbrew odmiennym poglądom Saloniki jeszcze się nie poddało. Serbowie doszli już blisko miasta i zatakują je od strony północnej, równocześnie z kolumną bułgarską działającą od wschodu i wojskami greckimi, stojącymi na południowym wschodzie. Serbowie mają zamiar poprzeć także czarnogórców przy oblężeniu Skodry.

BUDAPESZT, 5 listopada (wł.) Expose Berchtolda sprawiło bardzo silne wrażenie. Uważane tu jest powszechnie za mocny protest Austrii przeciwko wszelkiej próbie odsunięcia Austro-Węgier od wpływu na półwysep Bałkański.

BERLIN, 5 listopada (wł.) Dzisiejsze dzienniki wieczorne wyrażają żywy niepokój z powodu odrzucenia przez Francję prośb Turcyi o skłonienie państw bałkańskich do zawieszenia broni. Sądzą one, że Francya powinna była dać taką odpowiedź dopiero po porozumieniu się z państwami trójprzymierza. W końcu wyrażają obawy, że podobne postępowanie Francyi, opierające się wyłącznie na trójporozumieniu, wywołać może poważne komplikacje między mocarstwami.

PARYZ, 5 listopada (wł.) Dzisiaj otwarte zostały senat i parlament francuski.

Prezes ministrów Poincare oświadczył, że zda izbom sprawozdanie z obecnego położenia politycznego, jak tylko sytuacja się wyjaśni.

KAIR, 5 listopada. (P.) Wobec niezwyklego wzburzenia mieszkańców, wywołanego skutkami wojny i niepowodzeniem armii tureckiej, część policji, którą wysłano do Aleksandryi, zastąpiono oddziałami wojsk.

KONSTANTYNOPOL, 5-go listopada. (P.) Rząd turecki zawiadamia, że blokada portów bułgarskich chwilowo jest cofnięta.

ATENY, 5 listopada. (P.) Blokada portu Kastro na wyspie Lemnos została zaniechana. Wejście do Kiatos po zachodzie słońca wzbronione. Port Santikwaranna włączony został do okręgu blokowanego wybrzeży epirskich.

LONDYN, 5 listopada. (P.) „Times“ pisze: „Nadeszła chwila uznania wyników toczącej się walki—Bałkany dla ludów bałkańskich. Taki jest jednomyślny pogląd na sprawę tę narodu angielskiego.“

WILNO, 5 listopada. (P.) Na kolei poleskiej pomiędzy stacyami Nowogródek i Mołczad, uległ rozbiciu pociąg robotniczy. 11 wagonów rozbitych. Zabity jeden robotnik, a 2 rannych.

KOLONIA, 5-go listopada. (P.) „Koelnische Ztg.“ otrzymała urzędowy telegram z Berlina: „Odpowiedź mocarstw trójprzymierza na ostatnią propozycję Poincarego, powinna być wręczona 5 b. m., i nie zawiera bezpośredniej zgody. Jednakże należy się wystrzegać przed daniem wiary wiadomościom prasy francuskiej, głoszącej o stanowczej odmowie.“

ATENY, 5 listopada. (P.) Król telegrafuje, że armia turecka pod Jenidże składała się ogółem z 25,000 żołnierzy, została rozbita i była ściągana zarówno w centrum jak i na prawem skrzydle. Turcy uciekali w kierunku Midji, ponosząc ogromne straty.

Pod Jenidże zabrano 14 dział, 4 kartaczo-wnice i wielu jeńców. Okolice Jenidże pokryte są trupami.

KONSTANTYNOPOL, 5 listopada (wł.). Rząd turecki rozesłał za pośrednictwem przedstawicieli swoich notę do mocarstw, w której twierdzi, że Turcyja nie uważa się za pokonaną, gdyż posiada jeszcze liczne rezerwy, które ściągnąć może na plac boju i przychylić zwycięstwo na swoją stronę. Jeśli jednak Turcyja pomimo to prosi o pośrednictwo, to tylko dlatego, aby uniknąć dalszego rozlewu krwi.

BERLIN, 5 listopada (wł.). Cesarz Wilhelm przyjął wieczorem w pałacu swoim w Poczdamie San Giuliano i ofiarował mu order Czarnego Orła. Następnie odbył się obiad, na którym byli obecni: San Giuliano, kanclerz państwa, minister wojny i wielu innych dygnitarzy.

POZNAŃ, 5 listopada (wł.). Dzisiaj w pierwszym dniu wyborów do poznańskiej rady miejskiej polacy nie tylko utrzymali dotychczasowe swe mandaty, ale w okręgu 3 m, uważanym za niemiecki, zdobyli większość. W okręgu 7-ym, wątpliwym przeszedł niemiec, głównie dlatego, ponieważ wszyscy polacy należący do służby kolejowej, głosować musieli pod groźbą utraty miejsc, na kandydata niemieckiego. Naczelnicy odnośnych biur i wydziałów, obecni przy głosowaniu, prowadzili otwarcie kontrolę.

BERLIN, 6 listopada. (P.) Gazeta „Vossische Ztg.“ pisze: „Zasadniczym punktem rokowań San-Giuliano w Berlinie była kwestya utworzenia z Albanii państwa samodzielnego. Podobno w sprawie tej osiągnięto już zgodę Włoch i Austrii. Państw bałkańskich w kwestyi tej nie wzięto pod uwagę.“

CETYNIA, 6 listopada. (P.) Porty San-Giuliano, Dimedua i Allesio zajęli czarnogórcy.

KONSTANTYNOPOL, 6-go listopada. (P.) Gazety donoszą, że armia, skoncentrowana pod Czataldże, dzięki przybyciu posiłków wojsk Abdula paszy, rozpoczęła atak. Korpus Machmuda Muchtara paszy operuje przeciw nieprzyjacielowi łącznie z innymi wojskami.

Greckie wojska wylądowały w pobliżu Deagaczu, by operować razem z armią bułgarską.

Z ostatniej chwili.

BERLIN, 6 listopada (wł. terminowy). Wilson wybrany prezydentem Stanów Zjednoczonych 350 głosami, wobec 531 głosujących.

Londyn, 6 listopada. (wł.) O ile dotychczas wiadomo, dały wszystkie mocarstwa na prośbę Turcyi wymijającą odpowiedź.

Na tutejszej giełdzie kursowały wczoraj po-

głoski o mobilizacji trzeciego korpusu austriackiego, wobec czego panuje przekonanie, że obecna sytuacja jest bardzo groźna.

Paryż, 6-go listopada. (wł.) Na propozycję Poincarego co do pośrednictwa mocarstw, przy równoczesnym zrzeczeniu się pretensyj terytorjalnych, odpowiedziały Niemcy, że na interwencję zgadzają się, sprawę zaś terytorjalną pozostawiły bez odpowiedzi. Na zapytanie ambasadora Francyi w Berlinie, Cambona, odpowiedział Kinderlen, że odpowiedź taka usprawiedliwiona jest obecnym rozwojem wypadków.

Berlin, 6 listopada (wł.) Dzisiejszy „Berl. Tanebl.“ twierdzi na podstawie informacji kół dyplomatycznych, że wszelkie próby osiągnięcia porozumienia między mocarstwami są obecnie bezcelowe, gdyż mocarstwa te są w większej niezgodzie niżeli kiedykolwiek. W najbliższych 8 dniach rozstrzygną się prawdopodobnie losy wojny i wówczas mocarstwa staną nieprzygotowane przed zadaniem, którego nie będą mogły łatwo rozwiązać, wobec tego możliwość komplikacji międzynarodowej jest coraz większa.

Paryż 6 listopada (wł.) Tutejsze dzienniki donoszą, że pomiędzy Bułgarią a Rumunią przyszło do porozumienia, na mocy którego Rumunia ma otrzymać pas bułgarski około Sylistrii; terytorjum to ma dla Rumunii duże znaczenie strategiczne.

Nowy Jork, 6 listopada. (wł.) Zaczynają tu nadchodzić pierwsze doniesienia o rezultatach wyborów na prezydenta: dotychczas osiągnął większość Wilson, w kilku okręgach Taft ustąpił głosy na korzyść Roosevelta; z dotychczasowych rezultatów okazuje się, że Roosevelt otrzymał 2/3 głosów mniej, aniżeli się spodziewał.

W mieście Nashville pękł ubiegłej nocy rezerwoar wodociągu; olbrzymie masy wody zalały ulice i zawały liczne domy. Wiele ludzi poniosło śmierć, bliższych szczegółów brak.

Konstantynopol, 6 listopada (wł.) Wczoraj wieczorem przybył tutaj, jako pierwszy zagraniczny okręt, krążownik angielski.

Konstantynopol, 6 października (wł.) Dzisiaj przybyli tu z placu boju attachés wojskowi i większość sprawozdawców dziennikarskich.

Białogród, 6 listopada (wł.) Armia serbska operująca przeciw Salonikom, zajęła Ciementę o 30 kilometrów na północ od Salonk, nie napotkawszy na opór. Druga armia stoi pod Monastirem (którego upadek spodziewany jest lada chwila). Armia serbska, po zdobyciu Prizrenu, dąży do Adrianopola. Według nadeszłych tu prywatnych doniesień z Konstantynopola, dwór turecki czyni pośpieszne przygotowania do przeniesienia się do Brusy.

Białogród, 6 listopada (wł.) Dzisiaj nadeszła tu prywatna wiadomość o zdobyciu Monastyru; urzędowego potwierdzenia brak.

(a) Napad bandycki. We wsi Nowe Kurniszewice, gminy Górka Pabianicka wczoraj o godzinie 10-iej wieczorem, dwóch bandytów napadło na sklepik wiktuałów, należący do Nuty Abramowicza Piernizanta, którego dwoma strzałami powalili trupem na miejscu.

Bandyci zbiegli, nic nie zrabowawszy.

GIEŁDA WARSZAWSKA

(Sprawozdanie telegraficzne—godziną 1, dnia 6 XI 1912 roku.)

	Zad.	ran.	Zad.	Tran.
Czeki na Berlin	40.375	—	B-ku Dysk. Warsz.	480
4% Renta	83.80	—	Banku H. m. Warsz.	421
5% Pożyczka z 1905	—	—	—	420.50
5% Pożyczka z 1908	—	—	A.c. Lilpepy	125
Premjówka I-iej em.	475	—	—	101.5
— II-iej —	354	—	—	126.75
Szlacheckie	807	—	—	250
4% Listy Ziemskie	88.00	87.50	Akcyje Zyrard. zakl.	222
5% — — —	—	—	—	—
4% Listy Warsz.	91.05	91.15	5% L. m. Płotkowa	—
4% — — —	88.40	85.80	5% Oblig. Warsz.	—
4% L. Łódz.	7	—	4% L. Czajkuchowy	—
4% L. Łódz.	8	—	Bank Państwa	—
4% L. Łódz.	9	—	Rudzki i S-ka n. ak.	—
Bank H. Łodzi n. ak.	—	—	B-ku H. Warsz. n. ak.	—

W dniu 5 b.m. po długich i ciężkich cierpieniach zasnął w Bogu, przeżywszy lat 57 s. † p.

Fryderyk August

BUSSE

Wyprowadzenie drogi nam zwłok na Stary cmentarz ewangelicki odbędzie się w dniu 7 b.m. t. j. we czwartek o g. 3 po południu z Wodnego Rynku № 12. Na smutny ten obrząd zaprasza krewnych i znajomych, pogrążona w głębokim smutku
4222

Rodzina.

Wojna na Bałkanach.

Ostatni akt.

Nie ulega już dzisiaj kwestyi, że w krwawej bitwie pod Lüle Burgas armia turecka została rozgromiona w bezprzykładny sposób. Resztki jej, słabo ścigane przez ostabionych wielkimi stratami bułgarów, cofnęły się wprawdzie na linię Czataldży, lecz wielce jest wątpliwą rzeczą, czy zdołają tam one stawić jakis poważniejszy opór zwycięskiemu wrogowi. Armia, którą do-

wodził generalissimus Nazim-basza, a pod nim Abdullah-basza i Muktar-basza, jest nie tylko pobita, ale w dodatku tak zdemoralizowana, że właściwie nie istnieje. W dodatku zachodnia armia turecka pod Zekki-baszą, która broniła Macedonii i Starej Serbii oraz armia Ali-Rizy-baszy, operująca przeciw grekom, cofają się na całej linii, poniosły większe i mniejsze porażki.

W tej chwili więc rozgrywa się ostatni akt kampanii, którą co do krótkości trwania i niespodziewanego wyniku można porównać jedynie z wojną austriacko-pruską w 66 roku. Prawdopodobnie jednak interwencja mocarstw przerwie zwycięski pochód bułgarów tuż u bram Carogrodu. Wobec tego, może do walk pod Czataldżą nie przyjdzie, bo w gruncie rzeczy byłyby one, ze względu na ogólną sytuację wojenną, próżnym krwią rozlewem.

Marsz na Saloniki i Monastir.

Koncentryczny marsz wojsk serbskich i greckich ku Salonikom odbywa się w dalszym ciągu. Grecy obsadzili w sobotę miasto Jenidze (na północ od jeziora tej samej nazwy), uważane przez Turków za święte. Zajęcie to poprzedziły dwudniowe walki, zakończone klęską wojsk tureckich, które uciekły w popłochu, zostawiając na polu bitwy 14 armat i znaczne zapasy amunicji.

Siły serbskie zdążają ku Salonikom doliną Wardaru. Przeszły one już przez przesmyk Demir-Kapu i zajęły, według wiadomości belgradzkich, Gerdjeli (Djerdjeli) miejscowość położoną około 70 km. na północ od Saloniki.

Mniej pomyślną jest akcja wojsk greckich przeciwko Monastrowi. Jak ostatnie telegramy z Aten donoszą, pochód wojsk greckich, maszerujących z Banicy do Floriny (miejscowości położone na zachód od jeziora ostrowskiego), został wstrzymany przez przeważające siły tureckie.

W Wiedniu twierdzą, że mocarstwa bałkańskie wtedy zgodzą się na rokowania pokojowe, gdy zajmą Adrianopol, Skadar, Salonikę i Monastir.

Warunki państw bałkańskich.

Ambasador bułgarski oświadczył, że państwa bałkańskie stawiają następujące żądania:

Czarnogóra żąda wójajetu skadarskiego, Serbia Starej Serbii i portu adryatyckiego, Grecja Tessalii, południowego Epiru i Elassony, Bułgaria zaś terytorium między Adrianopolem i Salonikami.

Serbia i Grecja zgodziły się już na propozycje bułgarskie. Rumunia nie dostanie żadnego odszkodowania terytorialnego.

Bułgarzy oświadczenia, że do Konstantynopola nie pójdą, chcą jedynie zająć dostęp do morza Egejskiego.

Dla ochrony ambasad.

Krażownik „Aspern“ przybył do Konstantynopola, jako ochrona dla ambasady austro-węgierskiej.

Na żądanie ambasadora niemieckiego, ogłoszono drugie „irade“, pozwalające na przejazd jednego krażownika włoskiego.

Ogłoszono irade w sprawie przejazdu krażowników pancernych, po jednym dla każdego mocarstwa.

SPOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE

Stacji centralnej K. E. Ł.

Data	Barometr sprawdzo- ny do 0° st.	Termometr w st. C.	Wilgotność w %	Kierunek i prędk. wia- tru (metrów na sekundę)	U w a g i
5/XI 1 popoł.	741,8	+ 1,8	94	Pn 2	Z dnia 5/XI
5/XI 9 wiecz.	752,0	0,0	100	Pd W 1	Temperatura max. 4, 15°C., min. 0,6
6/XI 7 rano	746,3	2,0	91	Pn Z 3	Opadu 16,4 mm

**PRZESZŁO 15.000
LEKARZY**

potwierdziło piśmiennie, że

SANATOGEN BAUERA

jest doskonałym odżywczym i wzmacniającym
środkiem dla osłabionych, nerwowych, mało-
krwistych i chorych osobników.

Oryginalny tylko z czerwoną banderolą. Dokładne wskazówki wysłać

Generalne Przedstawicielstwo Sanatogenu Bauera
Warszawa, Marszałkowska 129.

3453

POSTĘP — Progress Czwartek 7 listopada.
ZATARG pomiędzy Rzeźnią miejską, a cechem rzeźników.
WYWIADY u dyrektora Rzeźni, prezesa cecha rzeźniczego i innych.
DROŻYZNA o wynagradzaniu pracowników handlowo-przemysłowych.

Cena numeru kop. 10.

4220

Teatr Polski

Cegielniana 63.

W piątek, dnia 8-go listopada 1912 r.
po cenach popularnych „Gra serc” sztuka w 3-ach aktach Kiedrzyńskiego.

Bilety wcześniej nabywać można w cukierni W-go Komora, Dzielną róg Wschodniej, codziennie od 10-ej rano do 1-ej po południu i od 4 do 8-ej wieczorem, a w dzień przedstawienia od g. 5 w kasie teatru 4202

puszka 25 kop

FORMON

przeciwko
Katarowi nosa

Są w sprzedaży bezwartościowe nasiadownictwa. Każda puszka prawdziwego „formonu” winna nosić następującą firmę: Drezdeńskie Chemiczne Laboratorium LINGNERA w Dreźnie. 3273

Księgarnia „Przeglądu Katolickiego”

Łódź, św. ANDRZEJA № 3

„KU PRAWDZIE”

powieść z pierwszych czasów chrześcijaństwa, bogato ilustrowana. Rzecz dzieje się w Pompei 196

Towarzystwo Akcyjne Warszawskiej Fabryki Mebli Stylowych

Z. Szczerbiński i S-ka

Oddział Łódzki: Nowo-Spacerowa № 27 (dom Schwaikerta),

STAŁA WYSTAWA MEBLI od najskromniejszych do najwykwintniejszych. 3329

CASINO

Dziś w środę 6-go listopada !!! po raz ostatni!!! Epoka I-a i II-a dramatu
 „Nędznicy” według Les Misérables
 nieśmiertelnego utworu Wiktora Hugo. Specjalnie zastosowana muzyka.
 Jutro w Czwartek, 7-go listopada, dalszy ciąg Epoki III i IV. 4218

Do wynajęcia

3 pokoje, kuchnia, przedpokój i alkowa na parterze, zdatne na kantor, skład lub mieszkanie **Diuga № 45. Wiadomość: Diuga № 47.** 3455

Pierwsza szkoła kroju i szycia S. Kryńskiej

Piotrkowska 27.

Szkoła nagr. została na wystawie Rzem. Przemysłowej w Łodzi medalami złotymi.

Zatwierdzona przez władzę i egzystująca od roku 1900 oznajmia, że nowy kurs się rozpoczął i codziennie od 10-1 przed poł. i od 3-6 po południu nowe uczenie są przyjmowane. Aby nauka była systematycznie, kandydatki są proszone o jaknajwcześniejsze zapisanie się. Kończące szkołę mają, otrzymując prywatny lub cechowy dyplom. Nauka się odbywa pod moim osobistym kierunkiem i podług najnowszej metody przemienne wyuczonej tak, że nauka jest łatwa i zrozumiała dla każdego. W krótkim czasie każdy może się nauczyć fachu tego gruntownie, jak dla własnego użytku tak i dla procedury, szkoła obdarzona jest wieloma złotymi medalami, posiada na składzie zawsze najnowsze fasony, manekiny, oraz formy papierowe po cenach fabrycznych. Dla klasy robotniczej kursy wieczorne od 1-go listopada, po cenach niższych. 3457

STOŁECZNY 3461 L. P. Truzzi

CYRK

Na Targowym Rynku.

Telefon 21-68.

W środę 6-go listopada 1912 roku

Dwa nadzwyczajne przedstawienia

Grand Soire Brillant w 5-ch częściach, 16 numerów. Zmiana programu. Występ znakomitych żonglerów „Trio-Rapides” Papuri, 30 koni wypraważy dyrektor cyrku W. Truzzi. Udział wszystkich pozostałych artystów i artystek cyrku.

ANONS: W sobotę 9 i w niedzielę 10-go listopada **dwa wielkie przedstawienia.** Na dziennym przedstawieniu dana będzie historyczna pantomina w 5-ciu aktach **Napoleon I-szy w Egipcie z udziałem 200 osób i 30 koni.**

DROBNE OGŁOSZENIA.

- AIAI!** Meble z 6-ciu pokoiów sprzedam bardzo tanio: łóżka z materacami, szafy do ubrania, garderoba o 3 drzwiach, toaletka, otomana, kredens, 12 krzesel, stół, garnitur salonowy, tremo, zegar ścienny, biurko, biblioteka, obrazy figury, lampy, parawanik, maszyna do szycia, Piotrkowska 117 m. 2, I piętro, front. 9651-10-5
- AIAI!** Lekcji języka francuskiego udzielam w szkołach i prywatnie. Patent z ukończenia kursów w Paryżu, świadectwo rządowe. Wólczajska 41 m. 20, tel. 15-72. 9793-4-1
- AIAI!** Potrzebny starszy człowiek na posadę magazyniera, tylko z dobrymi świadectwami w biurze Sekowskiej, Przejazd 14, tel. 12-01. 9825-1
- AIAI!** Z powodu wyjazdu rozprzeczam tanio: kredens, stół, 12 krzesel, otomanę, szafy, łóżka, z materacami, umywalnię z garniturem, bielizniarkę z lustrem, nocne stoliki, biurko fotel, zegar, lampy, tremo, słupy, tualete, gramofon, maszynę, Konstancyńska 33 m. 14. 9819-2-1
- A!** Meble różne z kilku pokoiów wyjeżdżając rozprzeczam tanio, ul. Konstancyńska 45-11. 9811-1
- A!** Meble muszą dziś wyprzedzić bardzo tanio: kredens, stół, krzesła, otomanę, biurko, bibliotekę, szafy do ubrania, łóżka z materacami, bielizniarkę, umywalnię, tualete, garnitur salonowy, słupy, lampy, obrazy, stoliki, szafkę kawalerską, lustra, palmy, gzymsy, Nowo-Cegielniana 6-7, front. 9727-3-3
- A!** Meble wyprzedzam tanio, zaraz, wyjeżdżając: garnitur salonowy, tremo, słupy, ekran, tremo, otomanę, szafy, łóżka, z materacami, umywalnię, bielizniarkę, biurko, fotel, gramofon, maszynę nożną, różne drobiazgi, Piotrkowska 192 m. 5. 9821-2-1

- A** andydatki na nauczycielki znajda bezpłatną praktykę we wzorowej szkole. Oferty w Rozwoju dla „P. R.” 9709-3-5
- A**rawcowa poszukuje szycia w K prywatnych domach, Widzewska 125 m. 12. 9764-3-2
- A** lokaj z dobrymi świadectwami poszukuje zajęcia, Konstancyńska 17 m. 1. 9800-2-1
- A** magie nowe do sprzedania Wiadomość, Ewangelicka nr. 10 m. 1. 9810-3-1
- A** młody człowiek z kilkoletnią praktyką biurową znający buchalterię poszukuje posady, pomocnika buchaltera, magazyniera, ekspedytora lub inkasenta. Oferty proszę składać w Rozwoju pod lit. „W. W.” 9780-3-2
- A** meble salonowe, lustra, łóżka, stoliki nocne, futro niedźwiedzie do sprzedania. Wiadomość cukiernia Piątkowskiego, Pabianicka. 9765-3-2
- A** magiel zaraz do sprzedania, Radogoszcz, ulica Srebrna nr. 9. 9762-2-2
- A** magiel do sprzedania, Wschodnia nr. 45, Goldap. 9789-3-1
- A** obiady dobre i smaczne wydają się u p. A. Neff, Piotrkowska 261, oficyna, II wejście, I-e piętro. 9715-3-1
- A** osoba w średnim wieku, inteligentna, poszukuje posady. Do samodzielnego zarządu domem u pojedynczej osoby. Wiadomość: ul. Widzewska 145 m. 6 9827-3-1
- A** od 15-go listopada specjalny komplet na rangę dla urzędników od godziny 8-jej wieczorem. Na świadectwa nauczycielskie i inne od godziny 4-jej, po południu. Kursy przygotowawcze Mikołajewska 22-11. 9699-3-2
- A** piwiarnię tanio sprzedam z powodu zmiany interesu, Przejazd 45. 9665-3-3
- A** potrzebni ajenci do wprowadzenia artykułu, niezbędnego w każdym domu. Tylko zdolni zechcą dowiedzieć się: Sosnowice, ulica Starososnowiecka nr. 46, Borowy. 9710-3-2
- A** piekarnia do obwarzanków i rozmaitych drobiazgów do wynajęcia, ul. Wójtowska № 12, Chojny. 9777-2-2
- A** potrzebne za dobrem wynagrodzeniem: zdolne fryzjerki i uczennice, ul. Andrzeja nr. 1. 9824-2-1
- A** pokój z kuchnią i elektrycznym oświetleniem na Widzewskiej przy Nawrot do odnajęcia. Może być zaraz dwa pokoje z kuchnią na Fabrycznej przy Widzewskiej. Wiadomość: Fabryczna 1, Lindner. 9826-3-1
- A** potrzebny czeladnik slusarski, Piotrkowska № 92. 9812-2-1
- A** potrzebni są zdolni stolarze na meble, Widzewska 136. 9817-3-1
- A** pokój umeblowany, oddzielne wejście z usługą i całodziennym utrzymaniem, zaraz do wynajęcia, Dzielna nr. 40 m. 1. 9808-1
- A** potrzebna kobieta w średnim wieku niezależna, do kuchni i pracy domowej, Tramwajowa 15, I piętro na prawo. 9914-1
- A** piwiarnia dobra z rzeźnictwem do sprzedania. Wiadomość: Zielony Rynek nr. 1 u p. Leizerowicza. 9797-3-1
- A** potrzebny zdolny subiekt fryzjerski i zdolna fryzjerka, Piotrkowska 47. 9807-2-1
- A** przybłąkał się pies duży, biały, czarne łaty, uszy klapiaste, ogon długi, odebrać można: Chojny ul. Lečna 20-2. 9788-1
- A** pokój z meblami lub bez, zaraz do wynajęcia, Orla 25 m. 20. 9784-3-1

- A** potrzebna dziewczyna do służby Widzewska 146. 9516-2-1
- A** pokój osobny przy rodzinie zaraz do wynajęcia, Mikołajewska 7-10. 9702-3-5
- A** pokój umeblowany oddzielne wejście, Dzielna 51 m. 52, Kamińska. 9778-2-2
- A** potrzebny korepetytor do 7-letniego chłopca w Radogoszczu. Oferty składać w adm. niniejszego pisma pod literami: „R. E. № 87” 9765-3-2
- A** potrzebny biwerner do kaucy do browaru Ludwika Anstadta w Radogoszczu. Wiadomość na miejscu. 9762-3-2
- A** poszukuje mieszkania pokoju z kuchnią, może być jeden duży, zaraz od 1 listopada. Oferty pod lit. „M. K.” w administracji pralni do sprzedania z dobrą wyrobioną klijentelą, Diuga 71 9740-3-2
- A** potrzebne 1000 rb. na 1 numer hipoteki domu. Wiadomość ulica Widzewska 81 Machura.
- A** poszukuje posady kasyerki lub ekspedytorki. Posiadam klubowe świadectwa, na żądanie mogę złożyć kaucję. Oferty dla „Kasyerki” w Rozwoju. 9771-3-2
- A** pokój z kuchnią zaraz do wynajęcia Widzewska 109. 9770-3-2
- A** sklep kolonialny w dobrym punkcie, do sprzedania ul. Zgierka nr. 25. 9584-4-4
- A** stangret wyjazdowy trzeźwy, czysty, potrzebny, Benedykta 88. 9732-2-2
- A** są do sprzedania ławki dęte Lagiewnicka 17 m. 59, 6-10 w. 9605-3-1
- A** sklep kolonialno-dystrybucyjny, zaraz do sprzedania. Wiadomość: Staro-Zarawska nr. 40 u. 19 u Białeckich. 9794-4-1
- A** sklep kolonialno-dystrybucyjny oraz piwo w sklepie, jest do sprzedania z powodu samotności, Składowa № 52. 9700-2-1
- A** słabowitym uczniom (pożyczającym) udzielam lekcji. Specjalność: polski, rosyjski, arytmetyka, geografja, przyroda. Oferty upraszam składać w administracji tegoż pisma pod „L.” 9809-1
- A** sprzedam tanio pracownię mechaniczną, wyrobioną klijentelą i magazyn, wyczę gratis kroju. Oferty: Rozwój pod „Pracownia” 9787-2-1
- A** szafy sklepowe, wagi, rezerwoar do nafty, bufety do sprzedania, Radogoszcz, Czercka nr. 10. 9712-3-5
- A** zaginął pies zółty (bernardyn) z wabi się „Muchtav” białe piersi, odprowadzenie za wynagrodzeniem 5 rubli, Radogoszcz, Kazimierza nr. 4. 9716-3-5
- A** zaginął pies owczarek włoski, zółty z białem. Znajszca zechce odprowadzić: Nowe Chojny, Mickiewicza 20. 9801-1
- A** zakład fryzjerski do sprzedania, może być na spłaty albo oddam w dzierżawę, dowiedzieć się można, Diuga 75 m. 21 od 8 do 12. 9806-1
- A** za korepetycje dwóm chłopcom z pokoi frontowy oddzielny Nawrot 72-5. 9818-3-1
- A** zdolna panna zaraz potrzebna do magazynu mód „Emilia” ul. Benedykta nr. 35. 9802-3-1
- A** lub 2 pokoje umeblowane w eleganckim mieszkaniu z wygodami do wynajęcia, Juliusza 42, front, I-sze piętro, blisko Przejazdu. 9887-3-5-2

Zagubione dokumenty.

- A** nna Kubiak zagubiła kwit od paszportu, wydany z fabryki B-cia Jesionowscy. 9717-3-3

- A** lbert Busse zagubił kartę od paszportu, wydaną z fabryki Lew. 9810-1
- A** leksander Krajewski zagubił paszport, wydany z magistratu m. Łodzi. 9805-3-1
- A** poleśław Hurasimowicz zagubił kwit od paszportu, wydany z fabryki A. Prussaka. 9808-1
- A** milja Hampel zgubiła kwit paszportowy, wydany z fabryki Schmidta. 9749-3-2
- A** feliks Teodor Micherski zagubił paszport, wydany z magistratu m. Łodzi. 9790-3-1
- A** józef Baran zagubił kartę od paszportu, wydaną z fabryki Rosenblatta. 9792-1
- A** jan Koral zagubił kwit od paszportu, wydany z fabryki Nicziarni w Widzewie, 0757-3-2
- A** leon Weisert zgubił kartę od paszportu, wydaną z fabryki Silbersteina. 9813-1
- A** nikola Raciborowski zagubił kwit od paszportu wydany z fabryki Birnbauma. 9726-3-3
- A** stanisław Redyglar zagubiła kartę od paszportu, wydaną z fabryki Edwarda Szwarcszajca.
- A** składziono paszport na imię Józefa Modrzejewskiego, wydany z gminy Charupie, powiatu Sieradzkiego. 9785-3-1
- A** składziono dwie karty od paszportu, na imię Andrzeja i Tomasa Genserowicz, wydane z fabr. K. Szelbiera. 9786-1
- A** stanisław Mac zgubił kartę od paszportu, wydaną z fabryki W. Palfra. 9767-3-2
- A** tomasz Pełkowski zagubił paszport, wydany z magistratu m. Łodzi. 9841-3-2
- A** tomasz Grochulski zagubił paszport wydany z gminy Górki, pow. Łódzkiego. 9735-3-3
- A** wiktoria Płaniska zgubiła paszport, wydany z gm. Ordułów, powiatu kutnowskiego, guberni warszawskiej. 9787-3-1
- A** walenty Rajewski zgubił kartę od paszportu wydaną z fabr. Hirsberga i Birnbauma. 9711-3-5
- Z** aginął paszport, z powiatu Nieszawskiego gminy Bądkowa kłosa laguszwaska. 9697-3-3
- Z** aginął paszport, wydany z gm. Zkowiecy na imię Czesława Stefankiewicz. 9698-3-3
- Z** agubiono paszport wydany przez magistrat m. Łodzi, za № 6935 na imię Aleksandra Bienkowskiego. 9738-3-2
- Z** aginęła karta od paszportu, wydana z fabryki Pana Domanowicza, na imię Tomasa Bednarskiego. 9815-1
- Z** aginął paszport wydany z gminy Oporów, pow. Kutnowskiego, na imię Franciszki Wiośetek. 9804-3-1
- Z** aginęła karta od paszportu, na imię Piotra Milczarka, wydana z fabryki Allarta i Rousseau.
- Z** aginął paszport wydany z gm. Brwinio, na imię Jana Much. 9704-3-1
- Z** aginął paszport na imię Józefa Bilickiego, wydany z magistratu m. Łodzi. 9825-3-1
- Z** aginął paszport na imię Maryanny Wiśniewskiej, wydany z gminy Gielczygów, pow. wielunskiego, guberni kaliskiej. 9822-3-1

Chłopcy

porządnych rodziców, którzy chcą mieć nauczyć się slusarstwa zosną przyleci do pracy R. Buhle ul. Diuga 162. 4164

Ogólne Zebranie Członków Towarzystwa „WIEDZA”

odbędzie się w sobotę 9 listopada o godz. 7 wiecz. w sali Tow. Krajoznawczego, Piotrkowska 91 (lewa oficyna drugie piętro.)

Pierwsza Łódzka chrześcijańska Elektryczna Fabryka Cukrów

Nagrodzona Wielkim Srebrnym Medalem na wystawie Rzemieślniczo-Przemysłowej w Łodzi

T. Dąbrowski i S-ka

w Łodzi Widzewska 104

Poleca swe wyborowe wyroby codziennie świeże

3501

Wyższa szkoła kroju i szycia

„Józefiny”

Nagrodzona na wystawie pracy kobiet w Warszawie — złotym medalem w Belgii — srebrnym i dyplomami uznania.

Łódź, Piotrkowska № 34.

Kursy wyższe i niższe. Metoda kroju podług systemu francuskiego i angielskiego. Gruntowna nauka pasowania, mierzenia i upinania. Dla początkujących przygotowawczy kurs szycia. Przy szkole duża pracownia sukien, gdzie uczenie nabierają wprawy i gustu. Po złożeniu egzaminu w Cechu uczenie otrzymują patenty cechowe lub świadectwa prywatne. Kursy wieczorowe dla pracujących pod osobistym kierunkiem właścicielki.

3458

Na miejscu duży wybór manekinów.

Zjednoczone fabryki Wyrobow Ogniotrwałych dawniej C. KULMIZ

Towarzystwo z ograniczoną poręką.

Główna fabryka: Saarau pod Wrocławiem, założona w r. 1850. Oddziały fabryk: Mark-Redwitz w Bawarii i Halbstadt (Czechy).

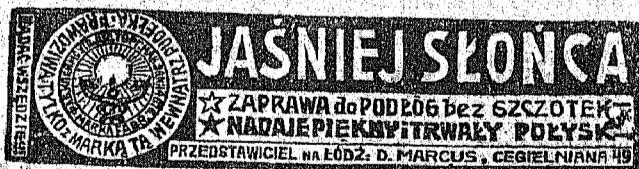
Wyroby na wielokrotnych wystawach premiowane.

Ogniotrwałe wyroby wszelkiego rodzaju;
Cegły szamotowe i Dinasowe;
Cegły odporne na działanie kwasów;
Płyty i Rurki.

Roczna reprodukcja około 120 milionów kgr. formowanych przedmiotów. — Robotników obecnie około 1,500.

Reprezentant na Łódź i okolice:

B. Łoziński, Łódź — Pasaż Szulca nr. 3.
Telefon 547. 1843

2000 korcy marchwi karoty wybieranej.
300 korcy marchwi pastewnej.
500 pudów chrzanu b. ładnego i pietruszki do sprzedania zaraz. Dom Rzerzeczyce przy-
Kłomnice, st. dr. żel. W. W. 4162

ZAKOPANE.

Pensjonat „NIECZUJA”

Wandy Szlezygier — Ledwochowskiej

Otwarty cały rok. Ceny przystępne. Terasa słoneczna, weranda itd.
Kuchnia smaczna i zdrowa. 3595

Frontowe mieszkanie z balkonem, dwoma wejściami i widokiem na ogród, składające się z 2 dużych pokoi, przedpokoju i kuchni na 2 piętrze tanio

DO WYNAJĘCIA

zaraz lub od stycznia ul. Milkotajewska 40 m. 5. 4156

LEKARZ-DENTYSTA

Ad. Zadiewicz

Przyjmuje Piotrkowska 120, telefon 14-03. 2559

Md. Dentysta

H. PUTZMAN

przeprowadził się na ul. Piotrkowską № 10 1-sze piętr. z frontu POWRÓCIŁ z zagranicy i przyjmuje codzien. sam od 10 r. do 1 pp. i od 3 do 7 wiecz. 3191

Do wynajęcia i sprzedania

KARETY

Piotrkowska № 141 i Średnia № 35. 4188

St. Dąbrowski

powrócił

Przyjmuje w prywatnym gabinecie przy Lecznicy. Ul. Piotrkowska № 127, tel. 25-08 308 (róg Rozwadowskiej № 1).

Dr. Gustawa. 2795

Zand-Tenenbaumowa
Piotrkowska 145, tel. 24-16

Przyjmuje z chorobami kobiecymi, moczopłciowymi i skórnymi (kobiety i dzieci) od 11 r. do 1 p.p. i od 6 i pół do 8 w.

Do wynajęcia!

zaraz lub od stycznia 1913 roku 2 pokoje z kuchnią, obszerne, widne i słoneczne (parter) odpowiednie na kantor lub tp., oraz różne mniejsze lokale wiadomość PIOTRKOWSKA 103. u rządcy lub stróża domu. 4158

FRYZYER

J. BUCZKOWSKI

ul. Andrzeja № 1.

róg Piotrkowskiej.

Największa fabryka wyrobów fryzjerskich, specjalne salony dla pań i panów: Czesanie, onduacja, mycie głów, momentalna suszenie aparatem, farbowanie na różne kolory, manicure. Ceny konkurencyjne. 4178

Francuskiego języka

podług znakomitej a łatwej metody udzielam konwersacji, grammat., koresp. handl. etc. Niebywałe postępy. Poważne infor. Dyplomowana nauczycielka. CEGIELNIANA 9, m. 2, na parterze od frontu. 4060

Żądać zawsze **Bénédictine**
mrożonej

ALBERT PZYKE

W tych dniach rozpocznie się nowy kurs tańców, zapisy przyjmuje codziennie od 7—9 wiecz. 4210

Wolczańska 139

ZAGINĄŁ SOLA-WEKSEL

in blanco na sumę rb. 200 wystawiony przez F. Pogoda i Frida Ristok na zlecenie Augusta Berft. Znalazca raczy łaskawie zwrócić Augustowi Berft. Piotrkowska 4192 ska № 218.

Dr. Jelnicki

ul. Andrzeja 7. — Tel. 170.

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe. Godziny przyjęć: panowie od godziny 9—11 r. i od 6—8 po poł., panie od 4—5 po poł.; w niedziele i święta od 8 do 12 rano. 1483z

Dr. B. REJT Średnia 5.

Sp. Choroby skórne, włosów, weneryczne, moczopłciowe i kosmetyka lekarska. Leczenie Syphilisu Salvarsanem Ehrlich-Hata „608” i „9.4” (wśródzłoty). Leczenie elektrycznością (elektroliza) i masażem wibracyjnym. Przyjmuje od 9—1 i od 4—8 w niedziele od 9—3 po poł. Dla pań osobna poczekalnia. 859r

Dr. med. J. Szwarcwasser

Piotrkowska 18.

Choroby wewnętrzne i nerwowe. Specjalnie: choroby zjadłki kiszki i przeżłknię materii (cukrowa, podagra, tyfus itd.). Niezbędne dla dyagnozy analizy chemiczne i bakteriologiczne, wydziałania krwi w laboratorium, własnym. Od 1—1 rano i od 5—7, po południu 194

Dr. L. PRYBULSKI

Choroby skórne, włosów, (kosmetyka), weneryczne i moczopłciowe i niemoc płciowa. Leczenie syphilisu EHRlich-HATA „608—914”

Ul. Południowa № 2, telef. 13-59. Przyjmuje od godz. 3—1 r. i od 4—8 w., panie od 5—9 po poł. Dla pań osobna poczekalnia. 242

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób skórnych, włosów, wenerycznych lub dróg moczowych. Gabinet Roentgenowski i światłolecznicy, Piotrkowska 144 róg Ewangelickiej, telefon 19-41. Leczenie Syphilisu Ehrlich-Hata „608”. Przyjmuje od 8—2 i od 5—9 wiecz. Dla pań osobna poczekalnia. 425r

Dr. med. Leyberg

Ch. skóry, weneryczne i moczopłciowe. Godziny przyjęć: 10—1 i 6—8 Dla pań 5-6 poczekalnia oddzielna W niedziele od 8—1-ej. Krótka 5, telef. 28-59. 1887

Zdolni

ślusarze

na lepszą budowlaną kutą giętą robotę mogą się zgłosić u R. BUHLE, Łódź, Długa 162. 4163

Dr. Eugenia

KERER GERSZUNI

choroby kobiece.

Piotrkowska 121, tel. 18-07; przyjmuje codziennie od 5—6 po poł. W niedziele od 9—12-ej. 2721

Fotograficzny zakład

w Kaliszu, jest zaraz do sprzedania z powodu choroby, bardzo tanio, urządzonej zasobnie i ładnie. Wiadomość ul. Piotrkowska 166, w mleczarni. 4216

PRZECIW RZEŻĄCZCE
Najnowszy środek
„Salo Pichilin”

wynalazł k. aptekarza E. Konhel 18 w Petersburgu, działa szybko i radykalnie, przez lekarzy jest uznany za środek racjonalny.

Działa również skutecznie w przypadkach ostrych, jako też i chronicznych i w przeciągu krótkiego czasu usuwa najpoczywsze wydzieliny.

Sposób użycia: otęzony do każdego pudełka. P. awdziwy tylko w puszkach metalowych po rb. 1—1 rb. i kop. 80.

Do nabycia: w apteczce R. Preismana, w Warszawie, Freta № 16, tel. 40-63. Wysył. za zalicz. Przesyłka podług taryfy pod 3towej.

Dr. Feliks Skusiewicz

Andrzeja 18

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.

Przyjmuje: od 9/1 do 11-ej i od 5—8. W niedziele i święta od 9/1 do 12-ej. Telef. 26—26. 507-r

Dr. Zofia Majzel

Choroby kobiece i wewnętrzne

Wachodnia № 39. 3109

Dr. A. Groszlik

Zachodnia 68, (przy Zielonej). Choroby skóry i włosów, weneryczne i dróg moczowych. Instytut Röntgenologiczny i światłolecznicy. Badanie krwi na syfilis. Od 8/1—11/1 r. i od 5—2. Niedziele i święta 9-12 r. 3056

D-ka Felicya Goldberg

Mieszka obecnie 2998

ul. Piotrkowska 107.

Dr. med. Wincenty

ŁUKASZEWICZ

b. kliniczny dr. w Petersburgu.

Długa 19.

Ch. wewnętrzne, kobiece, dzieci. Od 10—12 r. i od 4—6 w. 4194